Desiree Eldering over de ezels van de Donkey Sanctuary

'Ik weet wat er in die kop omgaat'

ORANJESTAD — De Donkey Sanctuary Aruba viert op 24 april zijn 25-jarig bestaan. Desiree Eldering, verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken, vertelt enthousiast over de geschiedenis van de ezels op Aruba en de zorg die ze nodig hebben. "Ik adem ezels, ik denk ezels, ik zie ezels, ik praat met ezels en weet wat er in die kop omgaat."

door **Marcel Koenders**

Op een perceel van veertigduizend vierkante meter kunnen de ezels hun gang gaan. Vanaf de gastenruimte heb je een prachtig uitzicht op de heuvels van Aruba zoals de Jamanota en de Arikok-heuvel. De ezels komen op je af voor een knuffel, maar vooral voor een snack. Die doen geen vlieg kwaad. Dat moet ook als je 127 ezels hebt waar ook kinderen een knuffel aan kunnen geven. Eldering vertelt lyrisch over de ezels en kent ze bij naam.

De Donkey Sanctuary bestaat dit jaar 25 jaar en ze willen de Donkey Sanctuary meer voor het voetlicht brengen. Op 24 april houden ze een groot evenement waar verschillende organisaties en bedrijven hun producten zullen verkopen tegen een schappelijk prijs. De opbrengsten komen onder andere ten goede aan de ezels van de Sanctuary. Kraampjes van bijvoorbeeld iemand die voorlichting geeft over het maken van compost van ezeluitwerpselen. Er zijn eetkraampjes, spelletjes voor de kinderen en Aruflamingo (kunstenaar) gaat schilderen met de kinderen. Ze hebben ook een veiling van onder andere schilderijen en een verblijf in de appartementen van de Sanctuary.
Ook wordt er een vijftal films gemaakt over onder andere de geschiedenis van de Sanctuary, de dagelijks beslommeringen, de zorg, de sponsors en vrijwilligers.
Die films worden verspreid via social media. Er is ook een wedstrijd 'design your own T-shirt'. Mensen kunnen zich hiervoor opgeven en de inschrijving sluit op 15 maart.

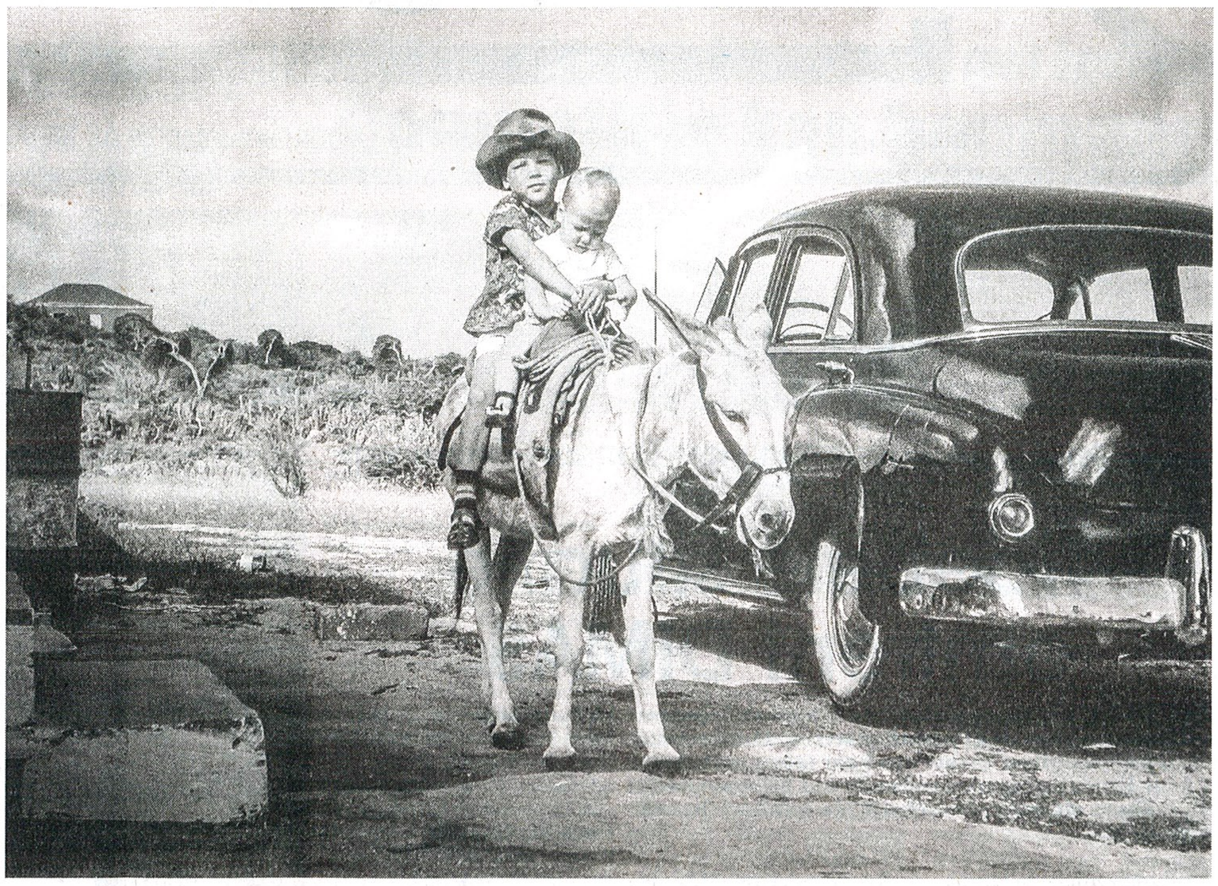

Van Haarlem naar Aruba
Eldering komt uit Haarlem en is sinds 1997 op Aruba. Ze woonde anderhalf jaar op Curaçao toen ze besloot zich op Aruba te vestigen. Ze begon in 1998 als vrijwilliger bij de Sanctuary, maar werd al gauw het gezicht van het ezelopvangcentrum.
"Als tiener vond ik paarden helemaal geweldig, ik reed ook paard omdat ik toen geen ezels kende. Ezels zijn zulke leuke dieren, ze zijn loyaal, kalm en nieuwsgierig, ze zijn speels en ook heel behulpzaam. Als je bijvoorbeeld bij het klussen je gereedschap op de vloer zet, dan is ineens je gereedschap weg. Dan moet je wel het hele terrein over om het terug te vinden."

Er zijn twee vaste medewerkers en ruim dertig vrijwilligers. Zowel lokalen als mensen die voor een paar weken op Aruba komen om te helpen. Ze hebben twee appartementen waarvan vrijwilligers gebruik kunnen maken. Ook zijn er vrijwilligers die worden gerekruteerd en betaald door European Solidarity Corps met gelden van Europese fondsen. Die werken dan 30-35 uren per week.
Voor 30 florin per maand kunnen mensen een ezel adopteren en voor bedrijven is dat 100 florin per maand. Daarvan worden de ezels verzorgd en medische voorzieningen en behandelingen kunnen daarvan worden betaald. Het hooi wordt uit het buitenland gehaald, met name uit Nederland. Ze verkopen ook wat natuurproducten in de winkel zoals zeep vervaardigd van ezelmelk.

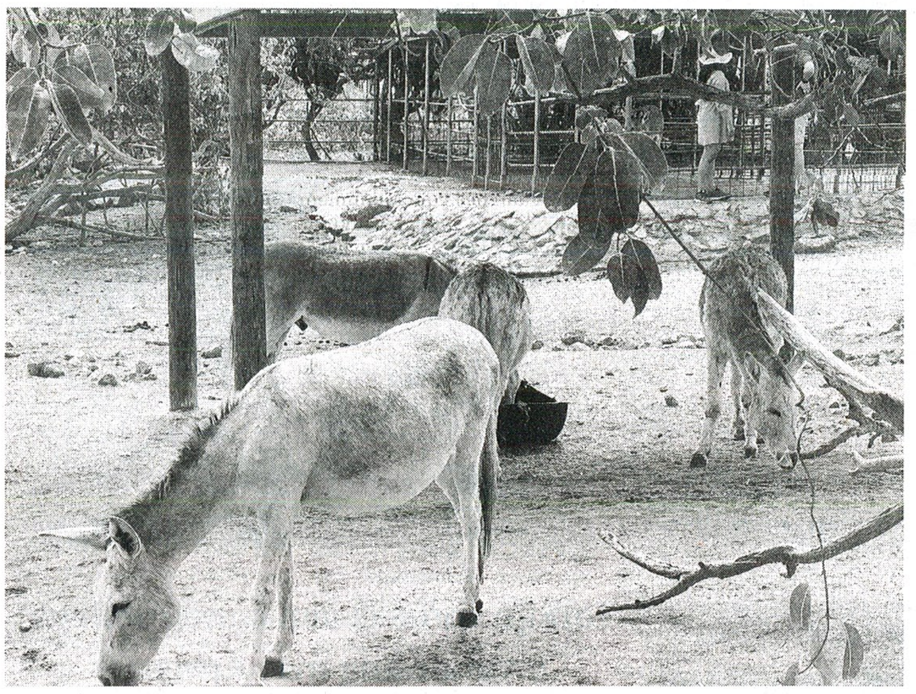

Vervoermiddel
Ezels werden ongeveer vijfhonderd jaar lang gebruikt door de bevolking als vervoermiddel. Midden van de vorige eeuw werden ze losgelaten, omdat men ze door de opkomst van de auto als vervoermiddel, niet meer nodig had. Een mooie foto uit 1930 van een rijdende auto naast een man op een ezel, illustreert de overgang van ezel-kracht naar motorische paardenkracht. Ook werden veel ezels aangereden door auto's en werden ze door de landbouwers als last ervaren. Daardoor zwierven er steeds meer ezels rond. Door ziektes raakten ze bijna uitgestorven. In de jaren 70 waren er 20 over in het wild en die hebben zich vervolgens voortgeplant met alle gevolgen van dien.
De ezels-opvang werd officieel in 1997 opgericht door de families Boekhoudt, Kock- Williams, Franken, Fingal en Advocaat Bicks.
"Het begon met de veulen BamBam die kokend water over zich heen had gekregen en werd door de Ramon Boekhoudt opgevangen. Daarna kwamen er meer ezels bij en begon de Sanctuarry met elf ezels, onder andere Wotty en Theo. Gemiddeld worden de ezels 35 jaar maar Wotty en Theo zijn ouder dan vijftig jaar oud geworden", vertelt Eldering.

Inteelt
Door inteelt werden veel ezeltjes geboren met afwijkingen. Ook zijn er veel jonge ezels vroeg gestorven door geboorte aandoening als hartafwijkingen of een zwakke beengesteldheid.
Er werd de Sanctuary verweten dat ze ezels castreerden. "We zijn begonnen met de opvang om te voorkomen dat ze uitstierven. In de jaren zeventig waren er nog maar twintig over en er zijn nu tussen de 160-180. De genenpool is heel klein, ze komen allemaal uit die twintig ezels. De sterken overleven wel maar het wordt geen mooi ras. Ook van een merrie die pas door ons is opgevangen stierven binnen tien maanden twee van haar veulens. Ook een hengst die slechte gewrichten heeft, wiens veulens geboren zijn zonder kraakbeen en slechte gewrichten en die moesten worden afgemaakt. Dan wil je dat zo'n hengst geen baby's maakt."

Ze hebben ook scholingsprogramma's door onder andere met dierendag kinderen te ontvangen die kunnen meehelpen. "Doorgaans gaan mensen goed met de dieren om. Zo ook Governess. Die hadden mensen samen met haar jong in de tuin van de gouverneur gezet omdat ze rondzwierf op de Boulevard. We werden gebeld dat er twee ezels in de tuin zijn van de gouverneur. Ik zei nog 'maak me effe gek, dat verzin je niet'. Die hebben we toen opgehaald en Governess is nog bij ons, helaas is haar veulen gestorven. Wat minder is, is de manier hoe de wilde ezels bij Sero Colorado worden overvoerd met hamburgers chips en patat. Dat is hartstikke slecht voor de dieren. Die krijgen teveel calorieën."

Fokprogramma
"We hadden een hengst gehaald uit Curaçao voor het fokprogramma. Alleen bleek die hengst niet vruchtbaar te zijn. Maar we gaan door met het fokprogramma. Ook denken we over na om de Sanctuary te veranderen in een Donkey Museum, want het wordt op den duur geen opvang meer. Wij vinden dat het bij Aruba hoort. Er zijn natuurlijk mensen die vinden dat we de ezels los moeten laten lopen. Met alle nare gevolgen van dien."
Met een aangenaam briesje vermengd met de reuk van Roland, Kamino, Diva en LadyTaco kost het mij enige moeite om op te staan en in mijn auto te stappen en zo mijn weg te vervolgen. Tot 24 april zei ik nog!